

«ԲԱՐՁՐԱՎՈՒՄ ԷԼԵԿՏՐԱՑԱՆՅԵՐ»

Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՆԿԱՆ ԱՌԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ**

2011թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա վերաբերյալ

**ԵՐԵՎԱՆ
Հունիս 2012թ.**

Բովանդակություն

	Էջ
Տնօրենների խորհրդի կազմ	3
Անկախ ատղիտորական եզրակացություն	4
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	11

Տնօրենների խորհրդի կազմ

Արա Մինոնյան	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարի տեղակալ, նախագահ
Կորյուն Աթոյան	Երևանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի ռեկտոր
Ռուբիկ Դավթյան	ՀՀ Ֆինանսների նախարարության աշխատակազմի տնտեսության արտադրական ոլորտի բյուջետային ընթացիկ ծախսերի ֆինանսական ծրագրավորման վարչության պետ, անդամ
Հայկ Հարությունյան	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության աշխատակազմի ներդրումային ծրագրերի և կապիտալ ծախսերի համակարգման վարչության պետ, անդամ
Արմեն Մելիք-Իսրայելյան	ՀՀ Կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության պետական բաժնեմասի կառավարման վարչության պետ, անդամ
Սահակ Աբրահամյան	«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ գլխավոր տնօրեն, անդամ

Ընկերության ղեկավար անձնակազմ

Սահակ Աբրահամյան	«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ գլխավոր տնօրեն
Ռուզաննա Բյուսայան	Գլխավոր տնօրենի տեղակալ ֆինանսատնտեսական գծով
Արտավազդ Ղազարյան	Գլխավոր հաշվապահ

"ՍՕՍ-ԱՈՒԴԻՏ" ՍՊԸ
"SOS-AUDIT" LTD

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ № 41

«Բարձրավորտ Էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա
ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ

Ներկայացվում է «Բարձրավորտ Էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ ղեկավարությանը

Մեր կողմից իրականացվել է «Բարձրավորտ Էլեկտրացանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, որոնք ներառում են 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին, նույն ամսաթվին ավարտվող տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և այլ ծանոթագրություններ:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ՝ զերծ խարդախության կամ սխալների արդյունքում առաջացած էական խեղաթյուրումներից:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մենք պատասխանատու ենք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին համապատասխան մեր կողմից իրականացված աուդիտի հիման վրա նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր արտահայտած կարծիքի համար: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է պահպանել վարկեցողության կանոնները և աուդիտը պլանավորել ու անցկացնել՝ ֆինանսական հաշվետվություններն էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ ողջամիտ երաշխիքներ ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են ֆինանսական հաշվետվություններում ու համապատասխան ծանոթագրություններում արտացոլված տվյալները հիմնավորող փաստերի ձեռքբերման նպատակով մշակված ընթացակարգեր, որոնց ընտրությունը կախված է խարդախությունների և սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում էական խեղաթյուրումների առկայության ռիսկերի վերաբերյալ աուդիտորական գնահատումներից:

"ՍՕՍ-ԱՈՒԴԻՏ" ՍՊԸ
"SOS-AUDIT" LTD

Ռիսկերի գնահատումները կատարելիս աուդիտորը մշակում է համապատասխան ընթացակարգեր ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության գնահատման, և ոչ՝ ընկերության ողջ ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք կազմելու համար:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների և ղեկավարության կողմից կատարված գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

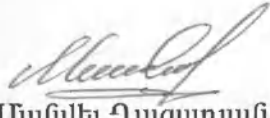
Կարծիք

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Բարձրավոլտ Էլեկտրացանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության ֆինանսական վիճակը, ինչպես նաև նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների:

18 հունիսի 2012թ.

ՍՕՍ-Աուդիտ ՍՊԸ

Մանվել Ղազարյան
Տնօրեն

Գնել Խաչատրյան
Աուդիտոր

ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«ԲԷՅ» ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ին

ավարտվող տարվա վերաբերյալ

հազար դրամ

	Ծնթ.	2011թ.	2010թ.*
Հասույթ	5	5,410,570	3,327,137
Վաճառքի ինքնարժեք	6	(2,823,467)	(3,337,821)
Համախառն շահույթ/(վնաս)		2,587,103	(10,684)
Վարչական ծախսեր	7	(764,545)	(925,328)
Այլ գործառնական եկամուտներ	8	112,012	127,590
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(678,035)	(610,411)
Ֆինանսական ծախսեր	11	(342,767)	(376,970)
Ֆինանսական եկամուտներ	12	251,183	832,129
Այլ ոչ գործառնական օգուտ/(վնաս)	13	(1,287,858)	1,611,056
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը		(122,907)	647,382
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում/ (ծախս)	14	(163,388)	216,134
Տարվա զուտ շահույթ/(վնաս)		(286,295)	863,516
Այլ համապարփակ եկամուտներ		-	-
Տարվա համապարփակ արդյունք		(286,295)	863,516

* Համեմատական տեղեկատվությունը վերաներկայացվել է (ծնթ. 4):

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Ընկերության
դեկլարարության կողմից 2012թ. հունիսի 18-ին: Ֆինանսական հաշվետվություններին կից
ծանոթագրությունները կազմում են Ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Սահակ Աբրահամյան

Գլխավոր տնօրեն

Արտավազդ Դազարյան

Գլխավոր հաշվապահ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՍԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«ԲԷՅ» ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

		<i>հազար դրամ</i>	
	Ծնք.	31.12.2011	31.12.2010*
ՈՉ ԸՆԹԱՑԻՎ ԱՎՏԻՎՆԵՐ			
Հիմնական միջոցներ	15	47,678,250	49,645,370
Ոչ նյութական ակտիվներ	16	28,596	19,176
Ներդրումներ դուստր ընկերությունում		200	200
Ֆինանսական ակտիվներ	21	783,219	2,367,182
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	14	391,099	554,487
Շահութահարկի գծով նվազագույն վճարներ	14	64,224	46,524
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	17	1,229,414	86,692
		<u>50,175,002</u>	<u>52,719,631</u>
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	18	1,246,364	1,197,493
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	19	903,797	657,494
Շահութահարկի գծով կանխավճար	14	1,112	1,112
Ֆինանսական ակտիվներ	20	✓ 3,860,092	2,724,160
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21	✓ 445,534	184,831
		<u>6,456,899</u>	<u>4,765,090</u>
Ընդամենը ակտիվներ		<u>56,631,901</u>	<u>57,484,721</u>
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ		7,126,346	7,126,346
Էմիսիոն եկամուտ		(119,687)	(119,687)
Պահուստային կապիտալ		162,744	162,744
Կուտակված շահույթ		17,705,077	17,991,372
		<u>24,874,480</u>	<u>25,160,775</u>
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	22	18,124,864	19,506,264
Ակտիվներին վերաբերվող շնորհներ	23	1,060,766	35,956
		<u>19,185,630</u>	<u>19,542,220</u>
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	22	3,139,591	3,247,798
Առևտրային եւ այլ կրեդիտորական պարտքեր	24	9,432,200	9,533,928
		<u>12,571,791</u>	<u>12,781,726</u>
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		<u>56,631,901</u>	<u>57,484,721</u>

* Համեմատական տեղեկատվությունը վերաներկայացվել է (ծնք. 4):

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«ԲԵՅ» ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ին

ավարտվող տարվա վերաբերյալ

հազար դրամ

	2011թ.	2010թ.
ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ		
Զուտ շահույթ/(վնաս)	(286,295)	863,516
Ճշգրտումներ		
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	2,355,948	3,100,302
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվների մաշվածություն	15,729	15,750
ՀՄ արժեզրկումից կորուստ	-	(1,437)
Հիմնական միջոցների օտարումից (օգուտ)/ վնաս	(34,152)	50,472
Հիմնական միջոցների լուծարումից (օգուտ)/ վնաս	114,950	-
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	3,794	2,813
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում	163,388	(216,134)
Ֆինանսական ծախսեր	342,767	376,970
Ֆինանսական եկամուտներ	(247,897)	(832,129)
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	(6,430)	(6,168)
Փոխարժեքային տարբերություններից վնաս		
գործառնական գործունեության մասով	(7,815)	-
Այլ	3,120	(680)
Գործառնական հոսքեր մինչև շրջանառու կապիտալի փոփոխությունը	2,417,107	3,353,275
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի (աճ)/նվազում	(246,303)	(307,888)
Պաշարների (աճ)/նվազում	(66,097)	22,360
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի աճ/(նվազում)	(101,728)	(278,362)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր նախքան շահութահարկի վճարումը	2,002,979	2,789,385
Վճարված շահութահարկ	(17,700)	(6,599)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	1,985,279	2,782,786

**ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ**

Վճարումներ ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռք
բերման գծով

(1,664,744) (841,031)

ՀՄ օտարումից մուտքեր

39,392 -

Ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերում

(13,214) -

Տրված փոխառություններ

(1,265,000) (565,000)

Տրված փոխառությունների մարումից մուտքեր

1,946,457 3,230,716

Փոխարժեքային տարբերություններից վնաս

(օգուտ) ներդրումային գործունեության մասով

- 52,953

Ներդրումային գործունեությունից դրամական

միջոցների հոսքեր

(957,109) 1,877,638

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ**

Կանոնադրական կապիտալի նվազում

- (50,515)

Վարկերի ստացում

1,594,181 975,738

Վարկերի մարում

(3,159,806) (3,120,090)

Վարկային տոկոսների վճարում

(292,183) (578,633)

Փոխարժեքային տարբերություններից վնաս/

(օգուտ) ֆինանսական գործունեության մասով

1,090,341 (1,757,338)

Ֆինանսական գործունեությունից դրամական

միջոցների հոսքեր

(767,467) (4,530,838)

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների

զուտ աճ/ (նվազում)

260,704 129,586

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները

տարեսկզբին

184,831 55,245

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները

տարեվերջին

445,534 184,831

ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«ԲԵՅ» ՓԲԸ
2011թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա վերաբերյալ
հազար դրամ

	Կանոնա դրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Պահուս տային կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2010թ.	7,140,326	(83,152)	162,744	17,127,856	24,347,774
Բաժնետոմսերի ետ գնում	(13,980)	-	-	-	(13,980)
Էմիսիոն վնաս	-	(36,535)	-	-	(36,535)
Տարվա շահույթ /(վնաս)	-	-	-	863,516	863,516
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	7,126,346	(119,687)	162,744	17,991,372	25,160,775
Տարվա շահույթ /(վնաս)	-	-	-	(286,295)	(286,295)
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	7,126,346	(119,687)	162,744	17,705,077	24,874,480

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«ԲԵՑ» ՓԲԸ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ին

ավարտվող տարվա վերաբերյալ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Կազմակերպությունը և հիմնական գործունեությունը

«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 1998թ. հուլիսի 27-ի թիվ 450 որոշման հիման վրա՝ «Հայէներգո» ՊԲԸ «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ԴՉ-ի վերակազմավորման ճանապարհով և հանդիսանում է վերջինիս իրավահաջորդը: 1998թ. օգոստոսի 21-ին այն վերակազմավորվել է որպես պետական փակ բաժնետիրական ընկերություն: Ընկերության կանոնադրությունը հաստատված է ՀՀ Էներգետիկայի նախարարության 1998թ. օգոստոսի 14-ի թիվ 254-ԳՄ հրամանով: «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՊԲԸ-ն 2000թ. փետրվարի 10-ին վերագրանցվել է Հայաստանի Հանրապետության ձեռնարկությունների պետական ռեգիստրում որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն:

Ընկերության միակ բաժնետերը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունը: Ընկերության բաժնետոմսերի կառավարումը փոխանցվել է Հայաստանի Հանրապետության Էներգետիկայի նախարարությանը՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության 2003թ. նոյեմբերի 6-ի թիվ 1694-Ն որոշման:

31.12.2011թ. դրությամբ Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 523,996 հատ հասարակ բաժնետոմս, մեկ բաժնետոմսի արժեքը 13,600 դրամ, ընդամենը՝ 7,126,346 հազար դրամ:

Ընկերությունն ունի 9 մասնաճյուղ՝

Արևելյան մասնաճյուղ	Կենտրոն մասնաճյուղ
Արևմտյան մասնաճյուղ	Հյուսիսային մասնաճյուղ
Գորիսի մասնաճյուղ	Նախագիծ մասնաճյուղ
Զանգեզուրի մասնաճյուղ	Հարավային մասնաճյուղ

Էներգետիկ օբյեկտների կառուցման տնօրինություն մասնաճյուղ

Ընկերությունն իրականացնում է հետևյալ հիմնական գործունեությունը՝

- Էլեկտրաէներգիայի հաղորդում,
- Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն,
- Էներգետիկ օբյեկտների կառուցման, վերակառուցման, վերազինման, հավաքակցման, վերանորոգման աշխատանքներ,
- Բարձրավոլտ էլեկտրահաղորդման գծերի կառուցում,

- Էներգետիկ օբյեկտների գիտահետազոտական և նախագծային աշխատանքների կատարում:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Ջորավար Անդրանիկի 1:
Հարկ վճարողի հաշվառման համարն է՝ 01522459:

1.2 Հայաստանի գործարար միջավայրը

Հայաստանում տեղի են ունեցել քաղաքական և տնտեսական փոփոխություններ, որոնք ազդեցություն են ունեցել և կշարունակեն իրենց ազդեցությունն այս միջավայրում գործող ձեռնարկությունների վրա: Հետևաբար, Հայաստանում ծավալած գործունեությունը կապված է այնպիսի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն այլ շուկաներին: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության ֆինանսական վիճակի և գործառնությունների վրա տնտեսական իրավիճակի հնարավոր ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառումն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջներին համապատասխան, հաշվապահական գրանցումներն ըստ անհրաժեշտության ճշգրտվել են՝ Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ-ներ) պահանջներին համապատասխանացնելու նպատակով: ՖՀՄՍ-ները Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից ընդունված Ստանդարտները և Մեկնաբանություններն են, որոնք ներառում են.

ա) Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտները (IFRS),

բ) Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտները (IAS), և

գ) Մեկնաբանությունները՝ թողարկված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Մեկնաբանությունների Կոմիտեի կողմից:

2.2 Անընդհատության սկզբունք

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա:

Ընկերության ղեկավարությունը, հիմնվելով կատարված դատողությունների վրա, ունի հիմնավորված ակնկալիք, որ Ընկերությունը կարող է շարունակել իր գործառնական գործունեությունը տեսանելի ապագայում:

2.3 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.4 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը (այսուհետ՝ Դրամ): Այն հանդիսանում է մաս սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը՝ հազարների ճշտությամբ:

2.5 Դատողությունների, գնահատականների և ենթադրությունների օգտագործում

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ների պահանջների համաձայն պատրաստելու համար Ընկերության ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը և պայմանական ակտիվների և պարտավորությունների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից: Գնահատումները և ենթադրությունները վերանայվում են շարունակաբար: Հաշվապահական գնահատումների փոփոխությունները ճանաչվում են փոփոխման և հետագա ժամանակաշրջաններում:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

3.1 Գործարքներ արտարժույթով

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Դրամի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Որպես փոխարժեք ընդունվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժութային շուկայում արտարժույթի նկատմամբ հայկական դրամի միջին փոխարժեքը: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.

- ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փակման (հաշվետու ամսաթվի) փոխարժեքը,
- բ) արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները, որոնք հաշվառվում են սկզբնական արժեքով, ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով:

Արտարժութային օգուտը կամ վնասը, որոնք առաջանում են արտարժութով գործարքների մարման կամ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով դրամային հոդվածների վերագնահատման արդյունքում, ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքներում:

3.2 Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունում առկա են հետևյալ ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքները.

- դեբիտորական պարտքեր,
- կրեդիտորական պարտքեր,
- վարկեր և փոխառություններ,
- դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ:

Դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, ստացված ու տրված վարկերը և փոխառությունները չեն դասակարգվում որպես իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց փոփոխությունը արտացոլվում է ժամանակաշրջանի շահույթում և վնասում:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները կազմված են դրամարկղի դրամական միջոցներից և ցայահանջ ավանդներից:

3.2.1 Դանաչումը և սկզբնական չափումը

Ֆինանսական գործիքները ճանաչվում են հաշվեկշռում (հաշվառման մեջ) այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը դառնում է գործարքի պայմանագրային կողմ: Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքները չափվում են փոխհատուցման իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները: Կարճաժամկետ (մինչև վեց ամիս մարման ժամկետ ունեցող) դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի իրական արժեքը հավասար է համապատասխան գործարքի գնին, այսինքն՝ դեբիտորական (կրեդիտորական) պարտքի դիմաց ստացման (վճարման) ենթակա դրամական միջոցների անվանական գումարին, եթե զեղչման ազդեցությունը էական չէ:

3.2.2 Հետագա չափումը

Սկզբնական ճանաչումից հետո դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, ստացված վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ համաձայն արժեզրկումից կորուստները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը դա այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվել էր սկզբնական ճանաչման պահին՝ համաձայն հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ համաձայն սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով և համաձայն արժեզրկման գծով դուրսգրված ցանկացած գումար: Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի հաշվարկման և կիրառվող ամբողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում տոկոսային եկամուտների և ծախսերի բաշխման մեթոդ է: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որով մինչև մարման ժամկետը կամ շուկայի վրա հիմնված հաջորդ վերանայումը դրամական միջոցների ակնկալվող վճարումների հոսքերը զեղչվում են ճշգրտորեն մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ընթացիկ գույք հաշվեկշռային արժեքը: Այս հաշվարկում պետք է ներառվեն պայմանագրի կողմերի միջև վճարված կամ ստացված բոլոր վճարները:

3.2.3 Ֆինանսական գործիքների ապաճանաչումը

Ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ.

ա) լրանում է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պահանջի պայմանագրային իրավունքների ժամկետը, կամ

բ) Ընկերությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և եթե այդ փոխանցումը համաձայն ՀՀՍՄ 39-ի համարվում է ապաճանաչում:

Ընկերությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը այն և միայն այն դեպքում, եթե.

ա) փոխանցում է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պայմանագրային իրավունքները, կամ

բ) իրեն է պահում ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պայմանագրային իրավունքները, բայց պարտավորվում է վճարել դրամական միջոցները մեկ կամ մի քանի հասցեատերերի:

Երբ Ընկերությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը, այն գնահատում է ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերի և օգուտների չափով:

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրով սահմանված պարտականությունը կատարվել է, չեղյալ է համարվել կամ լրացել է դրա ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

3.3 Բաժնետիրական կապիտալ

3.3.1 Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերին անմիջականորեն վերագրվող ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

3.3.2 Բաժնետիրական կապիտալի հետզնում

Երբ որպես սեփական կապիտալ ճանաչված բաժնետիրական կապիտալը հետ է գնվում, վճարված գումարի չափը, ներառյալ ուղղակիորեն գործարքին վերագրվող ծախսերը, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցումներ: Հետ գնված բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես հետզնված սեփական փայամասնակցության գործիքներ և ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցումներ:

3.3.3 Շահաբաժիններ

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում հայտարարվում են:

3.4 Հիմնական միջոցներ

3.4.1 Դանաչումը և սկզբնական չափումը

Հիմնական միջոցների միավորը հաշվապահական հաշվեկշռում ճանաչվում է որպես ակտիվ, երբ՝

ա) ակնկալվում է, որ դրա հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն, և

բ) դրա արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Պահեստամասերը և սպասարկող սարքավորումները սովորաբար պահվում են որպես պաշարներ և ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակ, երբ ծախսվում են: Չնայած սրան, արժեքավոր պահեստամասերը և սարքավորումները որակվում են որպես հիմնական միջոցներ, երբ Ընկերությունը հույս ունի դրանք օգտագործել ավելի քան մեկ ժամանակաշրջանի ընթացքում: Նույն ձևով, այն պահեստամասերը և սպասարկող սարքավորումները, որոնք կարող են օգտագործվել միայն հիմնական միջոցի հետ համատեղ, հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցներ:

Հիմնական միջոցի միավորը, որը ճանաչվում է որպես ակտիվ, չափվում է սկզբնական արժեքով:

Ձեռք բերված ակտիվի սկզբնական արժեքն ներառում է ձեռքբերմանն ուղղակիորեն վերաբերող բոլոր ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի և ուղղակի աշխատուժի ծախսումները, ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվի ապատեղակայման և քանդման և տեղանքի վերականգնման ծախսումները: Գնված ծրագիրը, որը համապատասխան սարքավորման գործունեության անբաժանելի մասն է կազմում, կապիտալացվում է որպես այդ սարքավորման մաս:

3.4.2 Հետագա ծախսումներ

Հիմնական միջոցի միավորի վրա նոր բաղկացուցիչի ավելացման կամ հիմնական միջոցի միավորի բաղկացուցիչի փոխարինման ծախսումները ավելացվում են հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում են), եթե

ակնկալվում է, որ դրա հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն, և դրա արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Հիմնական միջոցների փոխարինվող բաղկացուցիչները ենթակա են ապաճանաչման:

Բացի վերը նշվածից հիմնական միջոցի վրա կատարվող մյուս ծախսումները (օրինակ՝ սպասարկման, պահպանման) չեն ավելացվում հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքին (չեն կապիտալացվում):

3.4.3 Հետագա չափումը

Սկզբնական ճանաչումից հետո հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

3.4.4 Մաշվածություն

Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխվում է՝ կիրառելով մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հիմնական միջոցի մաշվածությունը սկսվում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է շահագործման համար, այսինքն, երբ հիմնական միջոցի գտնվելու վայրը և վիճակը ապահովում են նրա շահագործումը Ընկերության մտադրություններին համապատասխան: Մաշվածության հաշվարկումը դադարեցվում է հետևյալ երկու ամսաթվերից առավել վաղ ամսաթվին.

ա) երբ հիմնական միջոցը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող (կամ ներառվում է այն խմբի մեջ, որը դասակարգված է որպես վաճառքի համար պահվող) համաձայն ՀՀՍՍ 5, և

բ) երբ հիմնական միջոցը ապաճանաչվում է:

Մաշվածության հաշվարկումը չի դադարեցվում, երբ հիմնական միջոցը դադարում է օգտագործվել կամ հանվում է ակտիվ օգտագործումից, քանի դեռ ակտիվը ամբողջությամբ չի մաշվել:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունը առկա բոլոր հիմնական միջոցների համար արտահայտված է ժամկետով: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են՝

Շենքեր	30 տարի
Կառուցվածքներ	30 տարի
Փոխանցող հարմարանքներ	30 տարի
Մեքենա-սարքավորումներ /նոր/	20 տարի
Մեքենա-սարքավորումներ /հին/	5 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	10-15 տարի
Արտադրատնտեսական գույք	5-10 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	1-5 տարի

3.4.5 Անավարտ հիմնական միջոցներ

Անավարտ հիմնական միջոցներ են հանդիսանում կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով: Սկզբնական

արժեքը ներառում է նյութերի ձեռքբերման արժեքը, աշխատուժի ծախսումները և այլ ուղղակի ծախսումները:

Փոխառության ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, կազմում են այդ ակտիվի ինքնարժեքի (սկզբնական արժեքի) մաս: Որակավորվող ակտիվն այն ակտիվն է, որի համար անհրաժեշտ է զգալի ժամանակահատված, որպեսզի այն պատրաստ լինի ըստ նշանակության օգտագործման (կամ վաճառքի) համար:

Անավարտ շինարարության գծով մաշվածության հաշվարկն սկսվում է համապատասխան ակտիվների կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից:

3.5 Ոչ նյութական ակտիվներ

3.5.1 Չափումը

Ընկերության կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

3.5.2 Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները, որոնք կատարվել են ոչ նյութական ակտիվի ֆունկցիաները ընդլայնելու, բաղկացուցիչը փոխարինելու կամ սպասարկելու համար, ավելացվում են ոչ նյութական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, եթե ընկերությունը կարող է ցուցադրել, որ այդ ծախսումները բավարարում են ոչ նյութական ակտիվի սահմանմանը և ճանաչման չափանիշներին: Բոլոր այլ ծախսումները ճանաչվում են ծախս, երբ դրանք կատարվում են:

3.5.3 Հետագա ծախսումներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվը հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով՝ հանած ցանկացած կուտակված ամորտիզացիա և ցանկացած արժեզրկումից կորուստ:

3.5.4 Ամորտիզացիա

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխվում է՝ կիրառելով ամորտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան հաշվարկվում է այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար: Ամորտիզացիան դադարում է հետևյալ երկու ամսաթվերից առավել վաղ ամսաթվին.

ա) երբ ոչ նյութական ակտիվը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար նախատեսված, և

բ) երբ ոչ նյութական ակտիվը ապաճանաչվում է:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են՝

ՀՀ Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի հեռանկարային զարգացման սխեմաներ	10 տարի
Հաշվապահական հաշվառման և այլ համակարգչային ծրագրեր	10 տարի

3.6 Պաշարներ

Պաշարները ներկայացված են ինքնարժեքի և իրացման զուտ արժեքի նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է միջին կշռված արժեքի բանաձևով և

ներառում է ձեռք բերման ծախսումները, արտադրական կամ վերամշակման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

Իրացման գույք արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

3.7 Արժեզրկում

3.7.1 Ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է որևէ անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվը արժեզրկված է:

Ֆինանսական ակտիվը համարվում է արժեզրկված, եթե գոյություն ունեն արժեզրկման անկողմնակալ վկայություններ, որ մեկ կամ ավելի դեպքեր բացասական ազդեցություն են թողել ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Անկողմնակալ վկայությունը, որ ֆինանսական ակտիվը կամ ակտիվների խումբը արժեզրկված է, ներառում է հետևյալ դեպքերի մասին Ընկերության ուշադրությունը գրավող նկատելի տվյալներ՝

ա) պարտապանի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,

բ) պայմանագրի փաստացի խախտումը, օրինակ, գումարների կամ տոկոսների չվճարումը կամ վճարման ուշացումը.

գ) պարտապանին՝ նրա ֆինանսական դժվարությունների հետ կապված արտոնյալ պայմանների տրամադրումը, որն այլ պայմաններում Կազմակերպության կողմից չէր կատարվի,

դ) պարտապանի սնանկացման կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպման բարձր հավանականությունը,

ե) ֆինանսական դժվարությունների հետ կապված տվյալ ֆինանսական ակտիվի համար ակտիվ շուկայի անհայտացումը,

զ) նկատելի տվյալներ, որոնք ցույց են տալիս, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի է ունեցել գնահատված ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազում, չնայած այդ նվազումը դեռևս չի կարող որոշվել խմբում առանձին ֆինանսական ակտիվով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկումից կորուստը հավասար է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքի տարբերությանը: Որպես զեղչման տոկոսադրույք կիրառվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վաճառքի համար նախատեսված ֆինանսական ակտիվի արժեզրկումից կորուստը հաշվարկվում է հաշվի առնելով դրա իրական արժեքը:

Առանձին ֆինանսական ակտիվի արժեզրկում հաշվարկվում է այն դեպքում, երբ այդ դերիտորական պարտքի գումարը էական է: Մնացած ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումը հաշվարկելու համար դրանք խմբավորվում են համանման պարտքային ռիսկերի բնութագրիչներ ունեցող խմբերի:

Բոլոր արժեզրկումից կորստի գումարները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, որպես տվյալ ժամանակաշրջանի ծախս: Վաճառքի

համար նախատեսված ֆինանսական ակտիվին վերաբերող ցանկացած նախկինում ճանաչված կուտակային վնաս արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, եթե հակադարձումը կարելի է օբյեկտիվորեն վերագրել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած դեպքին: Ամորտիզացված արժեքով չափվող և վաճառքի համար նախատեսված այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք հանդիսանում են պարտքային արժեքուղթ, հակադարձումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար նախատեսված այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք հանդիսանում են սեփական կապիտալի արժեքուղթ, հակադարձումը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.7.2 Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի Ընկերության ոչ ֆինանսական ակտիվների, բացառությամբ պաշարների և հետաձգված հարկային ակտիվների, հաշվեկշռային արժեքները կարող են արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ գոյություն ունի, ապա գնահատվում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը՝ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի իրական արժեքից հստակ վաճառքի հետ կապված ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է:

Օգտագործման արժեքը որոշելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը գեղջվում են մինչև ներկա արժեք օգտագործելով չեղյալ դրույք, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և տվյալ ակտիվին բնորոշ հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Արժեզրկման ստուգման նպատակով ակտիվները խմբավորվում են ակտիվների փոքրագույն խմբերի, որոնք շարունակական օգտագործումից առաջացնում են դրամական միջոցների այնպիսի ներհոսքեր, որոնք մեծապես անկախ են այլ ակտիվների շարունակական օգտագործումից առաջացած դրամական միջոցների ներհոսքերից (դրամաստեղծ միավոր):

Ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է այն դեպքում, եթե նրա փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքից: Արժեզրկումից կորուստը անմիջապես ճանաչվում է որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Դրամաստեղծ միավորի գծով ճանաչված արժեզրկումից կորուստը, այդ միավորի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը նվազեցնելու նպատակով, պետք է բաշխվի նախ միավորին բաշխված գույքիլին, ապա միավորի (միավորների խմբի) այլ ակտիվներին՝ համամասնական հիմունքով:

Յուրաքանչյուր հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է, թե առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվի գծով նախորդ տարիներին ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հնարավոր է, որ այլևս գոյություն չունի կամ նվազել է:

Ակտիվի գծով նախորդ տարիներին ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ ակտիվի փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորստի հակադարձման հետևանքով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չպետք է գերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան ամորտիզացիայի կամ մաշվածության), եթե այդ ակտիվի գծով արդեն ճանաչված չլիներ արժեզրկումից կորուստ:

3.8 Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ներառում են աշխատավարձերը, կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են, օրինակ, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները) և պարգևավճարները:

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցել է ծառայություն, աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղչված գումարը, որը ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչվում է՝

- ա) որպես պարտավորություն՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Ընկերությունը այդ տարբերությունը ճանաչում է որպես ակտիվ՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և
- բ) որպես ծախս, եթե այն չի ներառվում մեկ ուրիշ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մեջ:

3.9 Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և ընդհատված գործառնություններ

Ընկերությունում ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) դասակարգում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե դրա հաշվեկշռային արժեքը փոխհատուցվելու է հիմնականում վաճառքի գործարքի, այլ ոչ թե շարունակական օգտագործման միջոցով, ակտիվը ներկա վիճակում պատրաստ (մատչելի) է անմիջապես վաճառվելու, և դրա վաճառքը շատ հավանական է հաշվետու ամսաթվից հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Ընկերությունը որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) չափում է դրանց հաշվեկշռային արժեքից և «իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներ»-ից նվազագույնով: Ընկերությունը ճանաչում է արժեզրկումից կորուստ՝ ակտիվի արժեքի ցանկացած սկզբնական կամ հետագա, մինչև «իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներ» նվազեցման գծով:

3.10 Հասույթ

3.10.1 Ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով, հաշվի առնելով վերադարձումները և արտոնությունները, առևտրային և ծավալային զեղչերը: Արտադրանքի և այլ ակտիվների իրացումից հասույթը ճանաչվում է, երբ գնորդին են փոխանցվում սեփականության հետ կապված էական ռիսկերը և փոխհատուցումները, հատուցումը հավանական է, գործարքի հետ կապված ծախսերը և ապրանքների հնարավոր վերադարձումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, չկա ապրանքների շարունակական կառավարում և հասույթի գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

3.10.2 Ծառայություններ

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվետու ամսաթվին գործարքի ավարտվածության աստիճանի համամասնությամբ:

Էլեկտրաէներգիայի հաղորդման ծառայությունների իրացումից հասույթը ճանաչվում է ծառայությունների մատուցմանը զուգընթաց՝ յուրաքանչյուր ամսվա կտրվածքով: Այլ

ծառայությունների ավարտման աստիճանը գնահատվում է հաշվի առնելով կատարված աշխատանքների ուսումնասիրությունը:

3.11 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները չեն ճանաչվում Ընկերության կողմից, քանի դեռ առկա չէ հիմնավորված երաշխիք, որ Ընկերությունը կատարելու է դրան կից պայմանները և շնորհները ստացվելու են: Պետական շնորհները Ընկերությունում ճանաչվում են որպես եկամուտ սխառեմատիկ և ռացիոնալ հիմունքով այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում նրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար ստացվել են:

3.11.1 Ակտիվներին վերաբերող պետական շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները, ներառյալ ոչ դրամային շնորհները իրենց իրական արժեքով, հաշվեկշռում ներկայացված են որպես հետաձգված եկամուտներ: Ընկերության կողմից օգտագործվող ներկայացման մեթոդով շնորհը արտացոլվում է որպես հետաձգված եկամուտ, որը ճանաչվում է որպես եկամուտ՝ սխառեմատիկ և ռացիոնալ հիմունքով, ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

3.11.2 Եկամուտներին վերաբերող պետական շնորհներ

Եկամուտներին վերաբերող շնորհները ներկայացվում են որպես այլ եկամուտներ:

3.12 Շահութահարկ

Շահույթի կամ վնասի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվում են տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հարկերն առաջանում են այնպիսի գործարքից կամ իրադարձությունից, որը մույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում անմիջականորեն ճանաչվում է սեփական կապիտալում: Նման դեպքերում ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ուղղակիորեն ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

3.12.1 Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տվյալ ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա շահութահարկի գումարն է: Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

3.12.2 Հետաձգված հարկեր

Ընկերության հետաձգված հարկերը (հետաձգված հարկային պարտավորությունները և հետաձգված հարկային ակտիվները) պայմանավորված են ժամանակավոր տարբերությունների (հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ) և չօգտագործված հարկային վնասը հաջորդ ժամանակաշրջաններ տեղափոխելու հետ:

Ժամանակավոր տարբերությունների հետ կապված հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են՝ օգտագործելով հաշվեկշռային պարտավորության մեթոդը՝ հիմնվելով ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակով օգտագործվող գումարների (հարկային բազայի) ժամանակավոր տարբերությունների վրա:

Հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով ճանաչվում է հետաձգված հարկային պարտավորություն՝ բացառությամբ նրանցից, որոնք առաջանում են ակտիվի կամ

պարտավորության սկզբնական ճանաչումից՝ այնպիսի գործարքի ներքո, որն այդ գործարքի պահին չի ազդում ինչպես հաշվապահական, այնպես էլ հարկվող շահույթի (վնասի) վրա:

Նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով ճանաչվում է հետաձգված հարկային ակտիվ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային ակտիվների, որոնք առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքի ներքո, որն այդ գործարքի պահին չի ազդում ինչպես հաշվապահական, այնպես էլ հարկվող շահույթի (վնասի) վրա:

Հետագա ժամանակաշրջաններ տեղափոխվող չօգտագործված հարկային վնասների գծով ճանաչվում է հետաձգված հարկային ակտիվ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացումը, որի դիմաց կարող են օգտագործվել այդ չօգտագործված հարկային վնասները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմնվելով հարկերի այն դրույքների վրա, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

3.13 Գործառնական վարձակալություն

Ընկերությունը, որպես վարձատու, իր գործառնական վարձակալության առարկա հանդիսացող ակտիվները ներկայացնում է հաշվապահական հաշվեկշռում, այդ ակտիվների բնույթին համապատասխան:

Գործառնական վարձակալության գծով եկամուտները ճանաչվում են կիրառելով գծային մեթոդը վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Գործառնական վարձակալության գծով ծախսերը, ներառյալ մաշվածությունը, ճանաչվում են որպես ծախս:

3.14 Ֆինանսական ծախսեր և եկամուտներ

Ֆինանսական եկամուտը ներառում է ընթացիկ հաշվիվների վրա հաշվեգրված տոկոսային եկամուտները:

Ֆինանսական ծախսերը ներառում են փոխառությունների գծով վճարվելիք տոկոսները: Փոխառության ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, կազմում են այդ ակտիվի ինքնարժեքի (սկզբնական արժեքի) մաս: Որակավորվող ակտիվն այն ակտիվն է, որի համար անհրաժեշտ է զգալի ժամանակահատված, որպեսզի այն պատրաստ լինի ըստ նշանակության օգտագործման (կամ վաճառքի) համար: Այլ փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք կատարվում (առաջանում) են:

3.15 Փոփոխություններ հաշվապահական գնահատումներում, էական սխալներ և փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ

3.15.1 Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը փոփոխվում է, երբ պահանջվում է ՖՀՄՄ-ներով, կամ եթե այդ փոփոխությունը նպաստում է տնտեսական գործունեության դեպքերի և գործառնությունների առավել ճշգրիտ ներկայացմանը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ չեն համարվում.

ա) հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընդունումը տնտեսական գործունեության այնպիսի դեպքերի և գործարքների համար, որոնք իրենց բովանդակությամբ տարբերվում են նախորդ տնտեսական գործունեության դեպքերից և գործարքներից,

բ) նոր հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընդունումը՝ տնտեսական գործունեության դեպքերի և գործարքների համար, որոնք առաջ տեղի չեն ունեցել կամ հանդիսացել են ոչ էական:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը, որը կատարվում է նոր հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի ընդունման հետ կապված, կիրառվում է ըստ անցումային դրույթների, եթե այդպիսիք կան տվյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտում: Անցումային դրույթների բացակայության դեպքում՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը կիրառվում է հետընթաց, քանի դեռ դա իրագործելի է: Յուրաքանչյուր առաջացող ճշգրտում հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվետվությունում ներկայացվում է որպես չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդի ճշգրտում: Համեմատելի տեղեկատվությունը վերաներկայացվում է, քանի դեռ դա իրագործելի է:

Հաշվետու տարում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել, որոնք կարող էին ազդեցություն գործել սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3.15.2 Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխությունները դրանք ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի կամ ակտիվի պարբերաբար սպառվող մեծության ճշգրտումն է, որն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ընթացիկ վիճակի և դրանց հետ կապված ակնկալվող ապագա օգուտների և պարտականությունների գնահատումից: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններն առաջանում են նոր տեղեկատվության ստացման կամ նոր հանգամանքների առաջացման հետևանքով և, հետևաբար, չեն համարվում սխալների ուղղում:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը ներառվում է գուտ շահույթի կամ վնասի որոշման մեջ.

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում՝ եթե փոփոխությունն ազդում է միայն հաշվետու ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունն ազդում է երկուսի վրա էլ:

Այն դեպքերում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, այն դիտվում է որպես հաշվառման գնահատման փոփոխություն:

Հաշվետու տարում հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել, որոնք կարող էին ազդեցություն գործել ընթացիկ կամ հաջորդող ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3.15.3 Նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալներ

Նախորդող ժամանակաշրջանի սխալները դրանք մեկ կամ մեկից ավելի նախորդող ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվություններում կատարած բացթողումներն ու խեղաթյուրումներն են, որոնք առաջանում են այն արժանահավատ տեղեկատվությունը չօգտագործելու կամ ոչ ճիշտ օգտագործելու արդյունքում, որը՝ ա) առկա էր, երբ այդ ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները վավերացվել էին հրապարակման համար:

բ) խելամտորեն ակնկալվում է, որ կարող էր ստացվել և հաշվի առնվել այդ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս և ներկայացնելիս:

Նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները ուղղվում են հետընթաց՝ դրանց հայտնաբերումից հետո:

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան ներկայացված ամենավաղ նախորդող ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

Հաշվետու տարում նախորդ ժամանակաշրջաններին վերաբերող էական սխալներ չեն բացահայտվել:

3.16 Դեռևս չկիրառված նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Որոշ նոր Ստանդարտներ, Ստանդարտներում կատարված փոփոխություններ, ինչպես նաև Ստանդարտների նոր մեկնաբանություններ 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դեռևս ուժի մեջ չեն եղել, հետևաբար այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս չեն կիրառվել: Ընկերությունը դեռևս չի վերլուծել նոր ստանդարտների հնարավոր ազդեցությունը իր ֆինանսական վիճակի և գործունեության արդյունքների վրա:

- ՖՀՄՍ 9 *Ֆինանսական գործիքներ* (հրապարակվել է 2009թ. նոյեմբերին) ստանդարտը ուժի մեջ է 2015թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ վաղաժամկետ կիրառման թույլատվությամբ: Ստանդարտը կիրառվում է հետընթաց, սակայն 2012թ. հունվարի 1-ից առաջ սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար Ընկերությունը կարող է որոշել չվերաներկայացնել համեմատական տեղեկատվությունը: Ստանդարտը ներմուծում է ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման նոր պահանջներ, որոնք փոխարինում են ՀՀՄՍ 39 *Ֆինանսական գործիքներ: Ճանաչումը և չափումը* ստանդարտում ընդգրկված պահանջներին: Ընկերությունը ստանդարտը կիրառելու է 2015թ. հունվարի 1-ից:
- ՖՀՄՍ 10, *Համախմբված Ֆինանսական Հաշվետվություններ* (հրապարակվել է 2011թ. մայիսին) ստանդարտը ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ից: Հետընթաց կիրառումը պահանջվում է համաձայն ՀՀՄՍ 8-ի, “*Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ*”, սակայն չի պահանջվում ճշգրտումներ կատարել այն ներդրումների նկատմամբ, որոնք նախկինում համախմբվել էին և շարունակվում են համախմբվել, կամ չեն համախմբվել և շարունակվում են չհամախմբվել: ՖՀՄՍ 10-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 27, *Համախմբված և Առանձին Ֆինանսական Հաշվետվություններ*, ստանդարտի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին առնչվող մասերը: ՄՄԿ 12, *Համախմբում. Հատուկ Նշանակության Կազմակերպություններ*, մեկնաբանությունը ուժը կորցնում է ՖՀՄՍ 10-ի հրապարակումով: Ըստ ՖՀՄՍ 10-ի համախմբման համար գոյություն ունի միայն մեկ հիմք՝ վերահսկողությունը:

Ստանդարտը սահմանում է սկզբունքներ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման համար, երբ ընկերությունը վերահսկում է մեկ կամ ավելի այլ կազմակերպությունների: Համախմբման նպատակով, վերահսկողությունը սահմանվում է որպես հակվածություն կամ իրավունք, ներդրումից փոփոխական հատույցներ ստանալու, և կարողություն ազդելու այդ հատույցների վրա՝ ներդրողի նկատմամբ իր իրավունքներից ելնելով:

- **ՖՀՄՍ 11, Համատեղ համաձայնեցում** (հրապարակվել է 2011թ. մայիսին) ստանդարտը ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ից, հատուկ անցումային դրույթներով: Հետընթաց կիրառումը թույլատրվում է հատուկ անցումային դրույթներով: ՖՀՄՍ 11-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 31-ին, *Բաժնեմասեր (Մասնակցություններ) Համատեղ Ձեռնարկումներում*: ՄՄԿ 12, *Համատեղ Վերահսկվող Կազմակերպություններ*. Ձեռնարկողների Ոչ Դրամային Ներդրումները, ուժը կորցնում է ՖՀՄՍ 11-ի հրապարակումով: Ստանդարտի հիմնական սկզբունքը հետևյալն է՝ համատեղ համաձայնեցման մասնակիցը, գնահատելով իր իրավունքները և պարտականությունները, որոշում է համաձայնեցման տեսակը, որի արդյունքում իրականացնում է տվյալ համաձայնության հաշվառումը:
- **ՖՀՄՍ 12, Այլ կազմակերպություններում մասնակցության բացահայտում** (հրապարակվել է 2011թ. մայիսին) ստանդարտը ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ից, հատուկ անցումային դրույթներով: Հետընթաց կիրառումը խրախուսվում է: Ստանդարտի նպատակն է ներկայացնել տեղեկատվություն, որը ֆինանսական հաշվետվությունները օգտագործողին հնարավորություն կտա գնահատել. ա) այլ կազմակերպություններում մասնակցություններին առնչվող ռիսկերը և նրանց բնույթը, բ) մասնակցությունների ազդեցությունը ֆինանսական վիճակի, արդյունքների և դրամական հոսքերի վրա: Ստանդարտի պահանջները պարտադիր են հետևյալ մասնակցությունների համար դուստր կազմակերպություններում, համատեղ համաձայնեցումներում, ասոցիացված կազմակերպություններում, չհամախմբված նախագծված կազմակերպություններում:
- **ՖՀՄՍ 13, Իրական արժեքի չափում** (հրապարակվել է 2011թ. մայիսին) ստանդարտը ուժի մեջ է մտնում 2013թ. հունվարի 1-ից: Կանուխ կիրառումը թույլատրվում է: Ստանդարտը կիրառվում է առաջընթաց այն ժամանակաշրջանի սկզբից, որից այն կիրառվում է: Սկզբնական կիրառման ժամանակաշրջանի համեմատական տեղեկատվությունը վերաներկայացում չի պահանջում: Ստանդարտը “իրական արժեքի աստիճանակարգի” միջոցով բարձրացնում է իրական արժեքի չափման և բացահայտման հետևողականությունը և համադրելիությունը: Աստիճանակարգը գնահատման մեթոդում կիրառվող մոտեքային տվյալները տարանջատում է երեք մակարդակների: Աստիճանակարգը ամենաբարձր առաջնությունը տալիս է մմանատիպ ակտիվների և պարտավորությունների ակտիվ շուկայում (չճշգրտված) գնանշումներին, իսկ ամենացածր առաջնությունը՝ ոչ ղիտարկելի տվյալներին:

4. Համեմատական տեղեկատվության վերաներկայացում

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

Դր/(Կտ)	31.12.2010	Վերադասա- կարգում	Ճշգրտում		31.12.2010
	Նախկինում ներկայաց- ված		(ա)	(բ)	Վերաներ- կայացված
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտավորություններ	657,102	-	392	-	657,494
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտավորություններ	(9,533,864)	-	-	(64)	(9,533,928)
Վարկեր- ընթացիկ մաս	(3,238,533)	-	-	(9,265)	(3,247,798)
Պաշարներ	1,197,531	-	-	(38)	1,197,493
Ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	2,804,160	(80,000)	-	-	2,724,160
Դրամական միջոցներ	104,831	80,000	-	-	184,831
Կուտակված շահույթ	(18,000,347)	-	(392)	9,367	(17,991,372)

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Դր/(Կտ)	2010	Վերադասա- կարգում	Ճշգրտում		2010
	Նախկինում ներկայացված		(բ)		Վերաներ- կայացված
Այլ գործառնական ծախսեր	895,643	(284,942)	(392)	102	610,411
Ֆինանսական ծախսեր	197,075	170,630		9,265	(376,970)
Այլ գործառնական եկամուտներ	129,028	(1,438)			127,590
Այլ ոչ գործառնական օգուտ/ (վնաս)	1,723,930	(112,874)			1,611,056
Տարվա զուտ շահույթ	(872,491)		(392)	9,367	(863,516)

(ա) Դրամական միջոցների համարժեք հանդիսացող կարճաժամկետ բանկային ավանդների վերադասակարգում Ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներից՝ Դրամական միջոցներ և համարժեքներ:

(բ) Այլ գործառնական և վարկերի տոկոսային ծախսերի գծով գումարի ճշտում:

5. Հասույթ

	2011թ.	Հազար դրամ 2010թ.
Էլեկտրաէներգիայի տեղափոխման ծառայությունների մատուցումից	5,315,836	3,204,581
Արտադրված էլեկտրաէներգիայի վաճառքից	93,556	122,556
Այլ	1,178	-
	<u>5,410,570</u>	<u>3,327,137</u>

Ընկերության ծառայությունների իրացման սակագները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության Հանրային Ծառայությունների Կարգավորման Հանձնաժողովի կողմից:

ա) Էլեկտրաէներգետիկական համակարգին էլեկտրական էներգիայի տեղափոխման ծառայությունների մատուցման սակագինը (առանց ԱԱՀ).

Կիրառման ամսաթիվը	դրամ/կՎտժ
01.01.2008	0.875
01.07.2008	0.328
01.04.2009	0.891
01.10.2009	0.360
01.04.2010	0.710
01.04.2011	0.827

ՀՀ Հանրային Ծառայությունների Կարգավորման Հանձնաժողովի 22.02.2012թ. N 47Ա որոշմամբ 2012թ. ապրիլի 1-ից գործում է 0.3322 դրամ/կՎտժ սակագին:

բ) “Լոռի-1” հողմային էլեկտրակայանից առաքվող էլեկտրաէներգիայի սակագինը (առանց ԱԱՀ).

Կիրառման ամսաթիվը	դրամ/կՎտժ
01.01.2008	31.447
01.01.2009	31.387
01.01.2010	32.816
01.01.2011	33.756

ՀՀՀԾԿ հանձնաժողովի 16.11.2011թ. N 528Ա որոշմամբ 2012թ. հունվարի 1-ից գործում է 35.339 դրամ/կՎտժ սակագին:

6. Վաճառքի ինքնարժեք

	Հազար դրամ	
	2011թ.	2010թ.
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	1,807,448	2,546,586
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվների մաշվածություն	15,729	15,750
Աշխատանքի վարձատրության գծով	718,906	582,755
Սոցիալական ապահովության գծով	124,765	94,192
Նյութեր	85,835	80,835
Վերանորոգման եւ պահպանման ծախսեր	66,225	472
Այլ ծախսեր	4,559	17,231
	<u>2,823,467</u>	<u>3,337,821</u>

7. Վարչական ծախսեր

	Հազար դրամ	
	2011թ.	2010թ.
Աշխատանքի վարձատրության գծով	511,441	646,510
Սոցիալական ապահովության գծով	65,293	90,188
Չփոխհատուցվող հարկեր	24,845	23,104
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	18,027	23,187
Բանկային ծախսեր	5,758	2,583
Կոմունալ և գրասենյակային ծախսեր	28,225	27,524
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	12,761	14,172
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	19,671	25,427
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	4,600	4,851
Վերանորոգման եւ պահպանման ծախսեր	50,902	11,633
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	3,794	2,813
Այլ ծախսեր	19,228	53,336
	<u>764,545</u>	<u>925,328</u>

8. Այլ գործառնական եկամուտներ

	Հազար դրամ	
	2011թ.	2010թ.
Գործառնական վարձակալությունից	51,690	58,487
Տույժերից, տուգանքներից	16,634	32,876
Պաշարների իրացումից	22,082	15,984
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	6,430	6,168
Նյութական վնասի փոխհատուցումից	190	1,732
Դուրս գրված կրեդիտորական պարտքերից	109	-
Համաֆինանսավորումից	10,166	-
Եկամուտներին վերբերող շնորհ	4,549	-
Այլ եկամուտներ	162	12,343
	112,012	127,590

9. Այլ գործառնական ծախսեր

	Հազար դրամ	
	2011թ.	2010թ.
Դեբիտորական պարտքերի դուրսգրում	81,931	-
Տույժեր, տուգանքներ	1,976	688
Օտարված պաշարների ինքնարժեք	17,019	13,524
ՀՄ մաշվածություն	530,473	530,529
Վարձակալական ծախսեր	29,925	29,763
Այլ ծախսեր	16,711	35,907
	678,035	610,411

10. Անճնակազմի գծով ծախսեր

	Հազար դրամ	
	2011թ.	2010թ.
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	1,230,347	1,229,265
Սոցիալական ապահովություն վճարներ	190,058	184,380
	1,420,405	1,413,645

2011թ. Ընկերության աշխատողների միջին ցուցակային թիվը կազմել է 837 մարդ (2010թ.՝ 828 մարդ):

11. Ֆինանսական ծախսեր

	<i>Հազար դրամ</i>	
	2011թ.	2010թ.
Տոկոսային ծախսեր	342,767	376,970
	<u>342,767</u>	<u>376,970</u>

12. Ֆինանսական եկամուտներ

	<i>Հազար դրամ</i>	
	2011թ.	2010թ.
Տոկոսային եկամուտ – «Հայռուսգազարդե ՓԲԻ-ին տրամադրված փոխառության գծով (ծնթ. 20.1)	219,062	803,140
Տոկոսային եկամուտ - այլ փոխառությունների գծով (ծնթ. 20.1)	14,233	14,783
Բանկային ավանդներից և այլ տոկոսային եկամուտներ	14,602	14,206
Ցպահանջ տոկոսային եկամուտ	3,286	-
	<u>251,183</u>	<u>832,129</u>

13. Այլ ոչ գործառնական օգուտ/ (վնաս)

	<i>Հազար դրամ</i>	
	2011թ.	2010թ.
Արտարժույթային օգուտ/(վնաս) գործառնական գործունեությունից	7,815	(33,408)
Արտարժույթային օգուտ/(վնաս) վարկերի գծով	(1,090,341)	1,757,338
<i>Արտարժույթային օգուտ/ (վնաս)</i>	<i>(1,082,526)</i>	<i>1,723,930</i>
Հիմնական միջոցի վաճառքից օգուտ (ծնթ. 15.բ)	34,152	-
Հիմնական միջոցի լուծարումից վնաս (ծնթ. 15.բ)	(114,950)	-
Անհատույց տրված ակտիվներ	(41,366)	(40,731)
Այլ ոչ գործառնական վնաս	(83,168)	(72,143)
	<u>(1,287,858)</u>	<u>1,611,056</u>

14. Շահութահարկ

Ընկերության գործունեության արդյունքում առաջացած հարկվող շահույթի նկատմամբ ՀՀ հարկային օրենսդրությամբ սահմանված է 20 տոկոս շահութահարկի դրույքաչափ (2010թ. – 20%):

14.1. Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)

	2011թ.	Հազար դրամ 2010թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	159,296	(216,134)
Հետաձգված հարկի գծով ծախս /(փոխհատուցում)	4,092	-
Շահութահարկի գծով ծախս /(փոխհատուցում)	163,388	(216,134)

14.2. Հետաձգված հարկային ակտիվներ

	2011թ.	Հազար դրամ 2010թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	554,487	338,353
Տարվա շահութահարկի գծով փոխհատուցում/(ծախս)	(159,296)	216,134
Ժամանակավոր տարբերությունների գծով փոխհատուցում/(ծախս)	(4,092)	-
Տարեվերջի մնացորդ	391,099	554,487

14.3. Ժամանակավոր տարբերությունների շարժը տարվա ընթացքում

	2011թ.	Սկզբնական մնացորդ	Ճանաչված շահույթ/վնաս	Հազար դրամ Վերջնական մնացորդ
Հիմնական միջոցներ		-	(8,592)	(8,592)
Կրեդիտորական պարտքեր		14,985	4,500	19,485
		14,985	(4,092)	10,893
2010թ.		Սկզբնական մնացորդ	Ճանաչված շահույթ/վնաս	Վերջնական մնացորդ
Կրեդիտորական պարտքեր		14,985	-	14,985
		14,985	-	14,985

14.4. Շահութահարկի գծով նվազագույն վճարներ

Համաձայն Շահութահարկի մասին ՀՀ օրենքի, Ընկերությունը կատարում է նվազագույն շահութահարկի վճարումներ:

	Հազար դրամ	
	2011թ.	2010թ.
Կանխավաճարի մնացորդը տարեսկզբին	46,524	39,925
Վճարում	17,700	6,599
Տարեվերջի մնացորդ	64,224	46,524

14.5. Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	Հազար դրամ			
	2011թ.	%	2010թ.	%
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը	(122,907)		647,382	
Շահութահարկի հաշվարկ սահմանված (կիրառվող) հարկային դրույքով	(24,581)	20	129,476	20
Չնվազեցվող ծախսերի/(չհարկվող եկամուտների) հարկային հետևանքը*	187,969	(153)	(345,610)	(53)
Շահութահարկի գծով ծախսը/(փոխհատուցումը) և հարկի արդյունավետ դրույքը	163,388	(133)	(216,134)	(33)

* Հաշվետու տարվա չնվազեցվող ծախսերը (2010թ.-ին՝ չհարկվող եկամուտները) հիմնականում պայմանավորված են արտարժույթային օգուտ/վնասով (ծնք. 13):

15. Հիմնական միջոցներ

հազար դրամ

	Ընթեր	Կառուց- վածքներ	Փոխանցող հարմա- րանքներ	Մարմաններ սարքավոր- ումներ	Տրամադր -տալին միջոցներ	Արտադրա կան գույք,	Բազմա- մյա տնկարիկ ներ	Այլ հիմնա- կանմիջոց- ներ	Կառուցվող ՀՄ-ներ	Չշահագործ վող ՀՄ	Հոլա- մասեր	Ընթանումը
Սկզբնական արժեք												
Առ 1 հունվարի 2010թ.	2,914,948	1,226,643	66,544,742	51,344,917	999,287	511,545	102	349,298	333,497	18,156,382	68,239	142,449,600
Ավելացումներ	-	8,250	-	43,375	-	-	-	-	917,532	6,163	-	975,320
Նվազեցումներ	-	-	-	-	-	-	-	-	(484)	(50,472)	-	(50,956)
Վերադարձված	78,898	50,024	59,229	-	(39,627)	1,940	-	8,372	(270,336)	111,500	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	2,993,846	1,284,917	66,603,971	51,388,292	959,660	513,485	102	357,670	980,209	18,223,573	68,239	143,373,964
Ավելացումներ (ա)	39,632	-	45,703	-	-	-	-	-	339,052	154,743	-	579,130
Նվազեցումներ	-	-	-	-	-	-	-	-	(52,886)	(1,788,090)	-	(1,840,976)
Վերադարձված	(24,680)	-	(852,993)	554,918	(113,822)	(2,058)	-	34,704	(544,475)	947,688	718	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	3,008,798	1,284,917	65,796,681	51,943,210	845,838	511,427	102	392,374	721,900	17,537,914	68,957	142,112,118
Կուտակված մաշվածություն												
Առ 1 հունվարի 2010թ.	2,336,080	1,037,548	42,015,012	30,896,292	958,147	478,581	102	307,627	-	11,600,098	-	89,629,487
Ավելացումներ	103,636	20,945	1,563,139	1,363,377	28,553	16,281	-	4,371	-	-	-	3,100,302
Վերադարձված	-	8,665	-	62,423	(121,337)	(4,029)	-	(2,764)	-	57,042	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	2,439,716	1,067,158	43,578,151	32,322,092	865,363	490,833	102	309,234	-	11,657,140	-	92,729,789
Ավելացումներ	33,079	17,073	926,967	1,355,029	6,301	8,737	-	8,762	-	-	-	2,355,948
Նվազեցումներ (բ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,480,685)	-	(1,480,685)
Վերադարձված	(24,681)	-	(793,356)	(3,425)	(104,549)	(26,996)	-	(640)	-	933,647	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	2,448,114	1,084,231	43,711,762	33,673,696	767,115	472,574	102	317,356	-	11,130,102	-	93,605,052
Կուտակված արժեքը												
Առ 1 հունվարի 2010թ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,000,242	-	1,000,242
Արժեքից մնացած	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,437)	-	(1,437)
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	998,805	-	998,805
Արժեքից մնացած (բ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(169,989)	-	(169,989)
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	828,816	-	828,816
Ընթացիկ արժեք												
Առ 1 հունվարի 2010թ.	578,868	189,095	24,529,730	20,448,625	41,140	32,964	-	41,671	333,497	5,556,042	68,239	51,819,871
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	554,130	217,759	23,025,820	19,066,200	94,297	22,652	-	48,436	980,209	5,567,628	68,239	49,645,370
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	560,684	200,686	22,084,919	18,269,514	78,723	38,853	-	75,018	721,900	5,578,996	68,957	47,678,250

(ա) Հաշվետու տարում հիմնական միջոցների ավելացումները բաղկացած են.

Հազար դրամ

Գնումներ	131,436
Կապիտալացված ծախսեր	358,296
Կապիտալացված տոկոսային ծախսումներ	67,827
Ձեռքբերման հետ կապված չփոխհատուցվող հարկեր, տուրքեր	17,625
Շնորհով ստացված	3,946
Ընդամենը	579,130

(բ) Հաշվետու տարում հիմնական միջոցների նվազեցումները.

Հազար դրամ

	Սկզբնական արժեք	Կուտակված մաշվածություն	Կուտակված արժեզրկում **	Ընթացիկ արժեք	Լուծարու միջ մուտքեր/ Օտարման արժեք	Օտարումից/ Լուծարումից օգուտ/(վնաս)
Լուծարված հիմնական միջոցներ	1,173,313	(1,036,692)	(4,445)	132,176	17,226*	(114,950)
Իրացված հիմնական միջոցներ	614,777	(443,993)	(165,544)	5,240	39,392	34,152
Ընդամենը	1,788,090	(1,480,685)	(169,989)	137,416	56,618	(80,798)

*Լուծարման արդյունքում մուտքագրվել են պահեստ պաշարներ 17,226 հազար դրամ արժեքով:

դ) Կառուցվող հիմնական միջոցներ

	Մնացորդ 01.01.2011թ.	Ավելացում	Վերադա- սակար- գում	Նվազեցում	Մնացորդ 31.12.2011թ.
Վանաձոր-1 ենթակայանի վերակառուցում	597,235	-	(544,475)	(52,759)	-
39մլն. վարկային միջոցներով կառուց- վող օդային գծեր	-	235,092	-	-	235,092
Իրան-Հայաստան 3- րդ օդային գծի կառուցում	206,645	1,862	-	-	208,507
Գյումրի-2 ենթակա- յանի վերակառուցում	84,950	99,458	-	-	184,408
Նորավան ենթակայան	-	2,610	-	-	2,610
Շենք ԶՌՈԻ	77	-	-	(77)	-
Արևելյան մասնաճյուղ	91,252	-	-	-	91,252
Օպերատիվ ղեկավարման շենք /1հարկ/ 2016թ.մ	-	30	-	-	30
Աթարբեկյան -330կվ 110520 գծմ	50	-	-	(50)	-
Ընդամենը	980,209	339,052	(544,475)	(52,886)	721,900

16. Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ

	ՀՀ Էլեկտրաէներգետի- կական համակարգի հեռանկարային գարգացման սխեմաներ	Հաշվապահա- կան և այլ համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Մկզբնական արժեք			
Առ 1 հունվարի 2010թ.	19,500	8,291	27,791
Չեղբերումներ	-	333	333
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	19,500	8,624	28,124
Չեղբերումներ	-	13,214	13,214
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	19,500	21,838	41,338
Կուտակված ամորտիզացիա			
Առ 1 հունվարի 2010թ.	1,950	4,185	6,135
Տարվա ամորտիզացիա	1,950	863	2,813
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	3,900	5,048	8,948
Տարվա ամորտիզացիա	1,945	1,849	3,794
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	5,883	6,897	12,742
Ընթացիկ արժեք			
Առ 1 հունվարի 2010թ.	17,550	4,106	21,656
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	15,600	3,614	19,176
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	3,655	14,941	28,596

17. Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ

	Հազար դրամ	
	31.12.2011թ.	31.12.2010թ.
Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման համար	1,213,685	55,234
Ենթակայանի տարածքի բարեկարգման գծով կապիտալացված ծախսեր	15,729	31,458
	1,229,414	86,692

18. Պաշարներ

	Հազար դրամ	
	31.12.2011թ.	31.12.2010թ.
Պահեստամասեր	271,095	214,311
Հումք և նյութեր	524,909	538,696
Գնովի կիսաֆաբրիկատներ, համալրող շինվածքներ	370,142	367,825
Վառելիք	15,474	14,311
Տարա, տարանյութեր	2,249	2,255
Շինանյութեր	30,055	30,513
Այլ նյութեր	5,584	963
Արագամաշ առարկաներ	26,856	28,619
	1,246,364	1,197,493

19. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	Հազար դրամ	
	31.12.2011թ.	31.12.2010թ.
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր		
Հաղորդած էլեկտրաէներգիայի գծով	797,871	571,631
Արտադրված էլեկտրաէներգիայի ծով	14,536	20,705
Գործառնական վարձակալության գծով	7,043	12,800
Այլ առևտրային դեբիտորական պարտքեր	2,300	900
	821,750	606,036
Այլ դեբիտորական պարտքեր		
Կանխավճարներ բյուջեի գծով	13,703	6,280
Կանխավճարներ գնումների գծով	36,678	2,160
ՀՀ Էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության աշխատակազմ ՊՀ	30,000	30,000
Տույժեր, տուգանքների գծով	237	10,662
Աշխատակիցներին տրված կանխավճարներ	1,429	2,356
	82,047	51,458
	903,797	657,494

20. Ֆինանսական ակտիվներ

	Հազար դրամ	
	31.12.2011թ.	31.12.2010թ.
Տրված փոխառություններ (ծնթ. 21.1)	4,613,180	5,061,342
Բանկային ավանդներ	30,131	30,000
	<u>4,643,311</u>	<u>5,091,342</u>
Ոչ ընթացիկ*	783,219	2,367,182
Ընթացիկ	3,860,092	2,724,160
	<u>4,643,311</u>	<u>5,091,342</u>

* Ներկայացնում է Հայոսագազարդ ՓԲԸ-ին տրամադրված փոխառության երկարաժամկետ մասը, որն ըստ 2009թ. լրացուցիչ համաձայնագրով սահմանված մարման ժամանակացույցի՝ վերադասակարգվել է որպես երկարաժամկետ փոխառություն՝ մինչև 2013թ.:

20.1. Տրված փոխառությունների շարժ
2011թ.

հազար դրամ

	Տարե- սկզբի մնացորդ	Տարվա շարժ			Տարեվերջի մնացորդ
		Տրամադ- րում	Տոկոսի հաշվեցրում	Մարում	
«Հայֆուսագազարդ» ՓԲԸ	4,170,207	-	219,062	(1,803,025)	2,586,244
«ՀԱԷԿ» ՓԲԸ	588,000	1,265,000	-	(65,000)	1,788,000
«Հայգազարդ» ՓԲԸ	177,102	-	13,238	(3,032)	187,308
«Էլեկտրաէներգետիկա կան համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ	40,200	-	-	-	40,200
«Որոտանի ՀԷԿ» ՓԲԸ	71,400	-	-	(71,400)	-
«Զոհրան» ՓԲԸ	14,433	-	995	(4,000)	11,428
Բանկային ավանդ	30,000	-	131	-	30,131
Ընդամենը	5,091,342	1,265,000	233,426	(1,946,457)	4,643,311

2010թ.

հազար դրամ

	Տարեկգրի մնացորդ	Տարվա շարժ			Տարե- վերջի մնացորդ
		Տրամադ- րում	Տոկոսի հաշվեգրում	Մարում	
«ՀայՌ-ուսգագարդ» ՓԲԸ	6,071,604	-	803,140	(2,704,537)	4,170,207
«ՀԱԷԿ» ՓԲԸ	214,000	588,000	-	(214,000)	588,000
«Հայգագարդ» ՓԲԸ	165,668	1,000	13,217	(2,783)	177,102
«Որոտանի ՀԷԿ» ՓԲԸ	94,401	-	-	(23,001)	71,400
«Էլեկտրաէներգետի- կական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ	-	40,200	-	-	40,200
«Զոհրան» ՓԲԸ	-	13,000	1,566	(133)	14,433
«Երևանի ՋԷԿ»	281,162	-	-	(281,162)	-
«Ատոմսէյսմախագիծ» ՓԲԸ	2,300	2,800	-	(5,100)	-
Բանկային ավանդ	30,000	-	-	-	30,000
Ընդամենը	6,859,135	645,000	817,923	(3,230,716)	5,091,342

21. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար դրամ

	31.12.2011թ.	31.12.2010թ.
Բանկային հաշիվների մնացորդներ – ՀՀ դրամով	317,266	100,845
Կարճաժամկետ ավանդներ	125,726	80,000
Բանկային հաշիվների մնացորդներ – Եվրոյով	1,979	1,907
Բանկային հաշիվների մնացորդներ – ԱՄՆ դոլարով	-	49
Կանխիկ դրամ դրամարկղում – ՀՀ դրամով	563	2,030
	<u>445,534</u>	<u>184,831</u>

22. Վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ

	31.12.2011թ.	31.12.2010թ.
Ոչ ընթացիկ	18,124,864	19,506,264
Ընթացիկ	3,139,591	3,247,798
	<u>21,264,455</u>	<u>22,754,062</u>

Վարկային միջոցների շարժը
2011թ.

Փոխառություն	Սկզբն. Մն.		Տարվա շարժ								Ընդամենը
	Մայր գումար	Տոկոս	Մայր գումար				Տոկոսային ծախս				Վերցն. Մն.
			Ստացում	Ընդիմառնում*	Մարում	Արտարժու-բային վնաս/(օգուտ)	Վերցն. Մն.	Տարվա ծախս	Մարում	Արտարժու-բային վնաս/(օգուտ)	
KFW 14.060.527 0.75տարեկան Euro	6,314,536	243,780	-	-	(243,979)	239,050	6,309,607	51,071	(59,226)	8,047	243,672
KFW 4.700.000 Euro 5 տոկոս	1,731,432	4,518	87,743	-	(374,769)	74,257	1,518,663	93,304	(98,439)	218	(399)
WB 19.600.000\$, 0.5 տոկոս	6,488,046	145,697	-	-	(294,015)	393,445	6,587,476	33,439	(39,926)	8,753	147,963
WB 8.988.290\$, 0.5 տոկոս	2,610,407	123,791	-	-	(229,374)	157,949	2,538,982	13,501	(13,091)	7,627	131,828
KFW 14.600.000 Euro 5% Տրամշ 1-7.300.000	121,984	46	627,740	(636,290)	-	(2,758)	110,676	26,534	(10,963)	(156)	15,461
KFW 14.600.000 Euro 5% Տրամշ 2-7.300.000	-	-	579,226	(193,735)	-	(13,989)	371,502	17,851	(13,552)	(13)	4,286
ԻԱՋԲ LIBOR+2%	4,969,825	-	-	-	(2,011,174)	206,453	3,165,104	151,452	(124,814)	-	26,638
Վերականգնման և զարգացման Միջազգային բանկ	-	-	265,297	(212,825)	(571)	10,887	62,788	20,639	-	571	21,210
Համաֆինանսավորում	-	-	34,175	(22,056)	(5,924)	-	6,195	2,803	-	-	2,803
Ընդամենը	22,236,230	517,832	1,594,181	(1,064,906)	(3,159,806)	1,065,294	20,670,99	410,594	(360,011)	25,047	593,462
2010թ											21,264,455

	Սկզբնական Մն.	Տարվա շարժ								Ընդամենը
		Մայր գումար	Տոկոս	Մայր գումար			Տոկոսային ծախս			
				Ստացում	Մարում	Արտարժու- բային վնաս/(օգուտ)	Վերցն. Մն.	Տարվա ծախս	Մարում	
Փոխառություն										
KFW 14.060.527 0.75տարեկան Euro	7,370,379	278,476	-	(185,592)	(870,251)	6,314,536	51,848	(86,544)	243,780	6,558,316
KFW 4.700.000 Euro 5 տոկոս	1,935,691	245,201	361,744	(291,255)	(274,748)	1,731,432	89,143	(329,826)	4,518	1,735,950
WB 19.600.000\$, 0.5 տոկոս	7,039,478	158,115	-	(280,336)	(271,096)	6,488,046	33,733	(46,151)	145,697	6,633,743
WB 8.988.290\$,0.5 տոկոս	2,940,909	140,645	-	(211,065)	(119,438)	2,610,406	14,315	(31,169)	123,791	2,734,197
KFW 14.600.000 Euro 5 տոկոս	-	26	128,489	-	(6,505)	121,984	17,297	(17,277)	46	122,030
ԻԱՋԲ LIBOR+2%	6,748,885	-	485,505	(2,049,273)	(215,291)	4,969,826	170,240	(170,240)	-	4,969,826
Ընդամենը ոչ-ընթացիկ	26,035,342	822,463	975,738	(3,017,521)	(1,757,329)	22,236,230	376,576	(681,207)	517,832	22,754,062

23. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

	<i>հազար դրամ</i>	
	2011թ.	2010թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	35,956	42,124
Ավելացումներ	1,031,240	
Եկամտի ճանաչում համապատասխան ակտիվների մաշվածությանը համամասնորեն	(6,430)	(6,168)
Մնացորդը տարեվերջին	1,060,766	35,956

24. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	<i>Հազար դրամ</i>	
	31.12.2011թ.	31.12.2010թ.
<i>Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր</i>		
Ծառայությունների գծով	58,326	125,093
Հիմնական միջոցների գծով	19,907	-
Պաշարների գծով	26	-
	<u>78,259</u>	<u>125,093</u>
<i>Այլ կրեդիտորական պարտքեր</i>		
Մեղրի-Քաջարան գազատարի գծով նախավճար*	9,137,100	9,137,100
Աշխատավարձի գծով	67,834	42,581
Սոցիալական ապահովության վճարների գծով	17,619	22,573
Հարկերի գծով	19,994	127,684
Չօգտագործված արձակուրդների գծով	97,425	74,923
Այլ պարտքեր	13,969	3,974
	<u>9,353,941</u>	<u>9,408,835</u>
	<u><u>9,432,200</u></u>	<u><u>9,533,928</u></u>

* Գազատարի համար նախավճարը կատարվել է 2007թ.: Գազատարի օտարման ժամկետները փոխադարձ համաձայնությամբ պարբերաբար հետաձգվել են, և ակնկալվում է, որ այն կկայանա 2012թ.-ին: Ներկայումս ընթանում են բանակցություններ գազատարի վաճառքի գնի վերաբերյալ:

25. Առանցքային կառավարչական անձնակազմի հատուցումներ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմին տրված հատուցումները հետևյալն են.

	2011թ.	հազար դրամ 2010թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ փոխհատուցումներ		
Գլխավոր տնօրեն	9,310	8,530
Գլխավոր տնօրենի տեղակալ		
Ֆինանսատնտեսական գծով	8,134	8,134
Գլխավոր հաշվապահ	7,774	7,774
	<u>25,218</u>	<u>24,438</u>

26. Ֆինանսական գործիքներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը հակված է պարտքային, տոկոսադրույքի և արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետ կապված ռիսկերին:

26.1 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը այն ռիսկն է, երբ գործընկերների կողմից Ընկերության նկատմամբ իրենց պարտավորությունների չկատարելու արդյունքում Ընկերությունը կարող է կրել ֆինանսական կորուստներ: Պարտքային ռիսկը առաջանում է բանկային մնացորդներից, առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերից և մատակարարներին տրված կանխավճարներից:

Ընկերության առևտրային դեբիտորական պարտքը՝ ընդամենը 821,750 հազար դրամ, ներկայացնում է հաղորդած և արտադրված էլեկտրաէներգիայի դիմաց ստացվելիք գումարները, ինչպես նաև վարձակալության հանձնված հիմնական միջոցներից ստացվելիք գումարները: Ընկերությունը երաշխիք դեբիտորական պարտքի գծով չի պահանջում:

Ընկերությունը առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ չի ձևավորել:

31.12.2011թ. դրությամբ առկա առևտրային դեբիտորական պարտքի ժամկետայնությունը կազմել է.

	հազար դրամ 31.12.2011թ.
Մինչև 59 օր	815,233
120 օրից ավել	6,517
	<u>821,750</u>

26.2 Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքային ռիսկը այն ռիսկն է, երբ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը տատանվում են շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով:

Ընկերությունը ունի ստացված վարկեր և փոխառություններ՝ ֆիքսված տոկոսադրույքով: Նշված վարկերի և փոխառությունների վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվությունը ներկայացված է 11-րդ ծանոթագրությունում:

Փոփոխական տոկոսադրույքով փոխառությունը Ընկերության համար առաջացնում է ապագա դրամական հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ, իսկ հաստատուն տոկոսադրույքով փոխառությունը՝ իրական արժեքի տոկոսադրույքի ռիսկ:

26.3 Արտարժույթի ռիսկ

Արժույթային ռիսկը այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արժույթային ռիսկին Ընկերության հակվածությունը կապված է ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր արժույթով արտահայտված առևտրային գործարքներին, ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հետ:

Հաշվետու տարում Ընկերության արժույթային ռիսկը հիմնականում կապված է ԱՄՆ դոլարով արտահայտված վարկային պարտավորությունների մնացորդների հետ: Գնկավարությունը չի հեջավորում արտարժույթի ռիսկի հանդեպ Ընկերության հակվածությունը:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության արտարժույթով դրամական միջոցները հետևյալն են.

	ԱՄՆ դոլարով հազար դրամ համարժեք	Եվրոյով հազար դրամ համարժեք	Ընդամենը հազար դրամ համարժեք
Արտարժույթով հոդվածներ			
Դրամական միջոցներ	-	1,979	1,979
Վարկեր	(12,681,988)	(8,573,469)	(21,255,457)
Կրեդիտորական պարտքեր	-	(52,229)	(52,229)
Ընդամենը	(12,681,988)	(8,623,719)	(21,305,707)

ԱՄՆ դոլարի և Եվրոյի նկատմամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված են հետևյալ հաշվարկային փոխարժեքները.

	31.12.2011թ. ՀՀ դրամ	31.12.2010թ. ՀՀ դրամ
1 ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքը	385.77	363.44
1 Եվրոյի փոխարժեքը	498.72	481.16

Զգայունության վերլուծություն

ՀՀ դրամի փոխարժեքի 5%-ով արժեզրկումը նշված արժույթների հանդեպ 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատությամբ կնվազեցնի սեփական կապիտալը 1,065,285 հազար դրամ գումարով: Այս վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

ՀՀ դրամի փոխարժեքի 5%-ով ամրապնդումը նշված արժույթների հանդեպ 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատությամբ կունենա գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն սեփական կապիտալի վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

18.06.2012թ. դրությամբ, նշված փոխարժեքների գծով փոփոխությունը հաշվետու ամսաթվի նկատմամբ կազմել է.

	18.06.2012թ. ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամի ամրապնդում / (արժեզրկում)
1 ԱՄՆ դոլարի միջին փոխարժեքը	414.96	(7.6%)
1 Եվրոյի միջին փոխարժեքը	524.8	(5.2%)

26.4 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, երբ Ընկերությունը դժվարություններ է ունենում այն ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ տրամադրելով:

Փոխառությունների և վարկային պարտավորությունների գծով մարումները դրամական հոսքերի կանխատեսումներում ներառվում են՝ հիմնվելով վարկային ժամանակացույցի վրա:

Ընկերության ֆինանսական բաժինը շարունակական մոնիտորինգ է իրականացնում Ընկերության իրացվելիության գծով՝ ապահովելու համար գործառնական գործունեության համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների առկայությունը:

Ընկերությունը չունի ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ: Հետևյալ աղյուսակը վերլուծում է Ընկերության ոչ-ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք խմբավորվել են ըստ մարման ժամկետայնության՝ հաշվետվության օրվանից հետո:

Ոչ-ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	Մարման ժամկետները			
	մինչև 6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարի և ավելի
Փոխառությունների և վարկերի գծով պարտավորություններ	1,569,795	1,569,796	11,910,470	6,214,394
Գնումների գծով	78,259	-	-	-
Աշխատանքի հատուցման գծով	67,834	97,425	-	-
Ընդամենը	1,715,888	1,667,221	11,910,470	6,214,394

27. Պայմանական դեպքեր

27.1 Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Ընկերության գույքը ապահովագրված չէ: Ընկերությունը ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատման և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ Ընկերության տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով՝ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց: Բանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ

նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

27.2 Դատական գործեր

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության դեմ հարուցված դատական հայցեր չկան:

2012թ. Հարկային տեսչության կողմից իրականացվել է հարկային ստուգում, որի արդյունքում կազմվել է ակտ, ինչի հետ Ընկերությունը համաձայն չէ և ներկայումս բողոքարկում է: